

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж2 34/22
27.1.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ул. ... бр. ..., чији је пуномоћник Ђорђе Симић, адвокат из Београда, ул. Книћанинова бр. 3, против туженог ББ из ..., ул. ... бр. ..., ради развода брака и др., одлучујући о жалби тужиле, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П2 1808/20 од 22.09.2021. године, у седници већа одржаној 27.1.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П2 1808/20 од 22.09.2021. године, у ставу петом и шестом изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П2 1808/20 од 22.09.2021. године, **ставом првим** изреке разведен је брак закључен дана ... године у ..., уписан у матичну књигу венчаних која се води за матично подручје ..., под текућим бројем ... за ... годину, између тужиле АА, рођене ..., дана ... године у ..., од оца ... и мајке ... и туженог ББ, рођеног године у ..., од оца ... и мајке ..., сходно одредби члана 41 Породичног закона. **Ставом другим** изреке малолетно дете парничних странака ВВ, рођена године у Београду, поверава се на негу, старање и васпитање мајци АА, која ће родитељско право вршити самостално. **Ставом трећим** изреке одлучено је да ће се лични односи малолетне ВВ са оцем ББ одвијати према договору родитеља, поштујући жеље и обавезе малолетног детета. **Ставом четвртим** изреке обавезан је тужени ББ, да на име доприноса за издржавање малолетне ВВ плаћа месечно износ од 25% редовних месечних примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 22.09.2021. године, као дана доношења пресуде, па убудуће, док за то буду испуњени законски услови, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун мајке детета АА. **Ставом петим** изреке одбијен је тужбени захтев тужиле АА, у делу у ком је тражила да суд обавезе туженог ББ да на име доприноса за издржавање

малолетне ВВ, плаћа месечно преко досуђеног износа од 25%, од редовних месечних примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, до тражених 33% од својих редовних месечних примања, почев од дана доношења пресуде, па убудуће, сваког 1. до 5. у месецу за текући месец, уплатом на текући рачун мајке детета АА. **Ставом шестим** изреке, одлучено је да свака страна сноси своје трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде, тужилца је благовремено изјавила жалбу побијајући је у ставу петом и шестом изреке (одлуке о трошковима), због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, као и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у смислу члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 49/13-одлука УС, 74/13-одлука УС, 55/14, 87/18 и 18/20), у вези члана 202 Породичног закона (“Службени гласник РС” бр.18/2005 и 6/2015), Апелациони суд је закључио да је жалба тужилце неоснована.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које повреде овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак дана ... године у ... Из тог брака имају заједничко малолетно дете ВВ, рођену ... године. Заједница живота између парничних странака престала је у марту 2020. године када је тужени напустио стан у коме су парничне странке живеле и преселио се да живи у .., у кућу која је власништво његове садашње партнерке. Према налазу и мишљењу Градског центра за социјални рад – Одељење Звездара од 01.04.2021. године, мајка детета је процењена као особа која на адекватан начин препознаје и задовољава све развојне и друге потребе малолетне ВВ. Стручни тим је мишљења да је у интересу малолетне ВВ да буде поверена мајци АА на самосталну негу, бригу и васпитање, а да отац виђа дете по његовој жељи и потребама, у договору са мајком детета. Тужени ББ је сагласан да се мајци повери вршење родитељског права над ВВ, те да ће је виђати по договору са мајком. Тужилца АА запослена је у Геронтолошком центру Београд и остварује просечну месечну зараду у износу од 88.000,00 динара. Живи у стану у ул. др ... бр. ... заједно са кћерком. Наведени стан је у њеном власништву. Стан је површине 62м² и није укњижен. Са братом има у власништву 1/2 гараже која служи за остављање ствари и њен део је 8,5м². Заједно са братом има у власништву плац на Космају. Комунални трошкови за стан у коме живи износе – струја 4.000,00 динара месечно, инфо стан плаћа 9.000,00 динара. Порез за стан износи 3.200,00 динара за један квартал. Свој мобилни телефон плаћа 1.000,00 динара. Има аутомобил “Škoda Fabia” 2004. годиште, за који регистрацију плаћа 24.000,00 динара, а 12.000,00 динара месечно издваја за гориво. Има кредит који плаћа до фебруара 2024. године, кеш кредит и месечна рата износи 6.000,00 динара. Нема обавезу издржавања других лица. Трошкови исхране износе месечно око 40.000,00 динара, а хемије и козметике 10.000,00 динара. ВВ похађа први разред средње школе и њене књиге коштају 10.000,00 динара, свеске и школски прибор око 4.000,00 динара. Трошкови приватних часова месечно износе око 12.000,00 динара. Трошкови одеће и обуће месечно око 10.000,00 динара, изласци и

рођендани око 2.000,00 динара месечно, ужина 250,00 динара дневно. У петом и шестом разреду основне школе је ВВ ишла на екскурзију 7 дана и издатак је био 24.000,00 динара, плус џепарац. Тужилја је са ћерком два пута била у бањи, а то је коштало око 500 евра. ВВ телефон плаћа тужени. Од прекида заједнице живота тужени је тужилји уплаћивао на рачун на име издржавања износ од око 30.000,00 динара, а од покретања овог поступка износ од 20.000,00 динара. Поред тога, тужени плаћа рачун за кабловску, интернет и рачун за телефон мал. ВВ 1.600,00 динара. Тужени живи у .. у кући од 200м2 која је власништво његове садашње партнерке. Комунални трошкови износе: за струју око 10.000,00 динара, интернет 4.000,00 динара, вода око 3.000,00 динара, за огрев је трошак око 100.000,00 динара годишње. Наведене трошкове заједно сноси он и његова партнерка која је запослена и остварује приходе од 70.000,00 динара месечно. Партнерка плаћа кредит за кућу где живе месечно 40.000,00 динара и он јој помаже у сносињу тих трошкова. Нема непокретности у свом власништву. Има аутомобил марке “Renault Scenic” 2004. године, за који регистрација кошта 30.000,00 динара, а за гориво месечно издваја око 6.000,00 динара, с обзиром да ради од куће. Запослен је у ИТ компанији, која послује у оквиру “Intesa Sao Paolo”, његова месечна зарада је од јула 2021. године била просечно око 156.000,00 динара, а у њу је урачунат и прекоремени рад. Од јула 2021. године му је повећана зарада на 170.000,00 динара. Крајем 2020. године остварио је бонус у износу од 100.000,00 динара, а у августу 2021 године од око 90.000,00 динара. Тужени је власник предузетничке радње “...”. Фирма је основана прошле године и бави се израдом веб портала и програмирањем. Прошле године је остварио приход од око 100.000,00 динара, за порез паушално плаћа 6.000,00 динара месечно, има дуг за порез у износу од 100.000,00 динара. Има пет уговора о кредиту за које месечно издваја 50.000,00 динара и кредите ће отплаћивати још наредних 5 година. Кредити су узети за адаптацију куће у којој живи са ванбрачним супругом и за куповину аутомобила. Нема обавезу издржавања других лица. ВВ је куповао ствари и има трошак око 10.000,00 динара за гориво сваке друге недеље када долази по ВВ. Купио је ВВ рачунар и сада је платио 100 евра за поправку истог. Кућа у којој живи има башту и за личне потребе је гајено поврће.

На овако утврђено чињенично стање примењујући одредбу члана 41 Породичног закона Републике Србије, првостепени суд је у ставу првом изреке развео брак парничних странака, налазећи да су брачни односи странака озбиљно и трајно поремећени, те како се сврха брака више не остварује, није друштвено оправдано брак одржати. Одлучујући о поверавању малолетне ВВ једном од родитеља, као и моделу виђања, првостепени суд је ценио налаз и мишљење Градског центра за социјални рад – Одељење Звездара од 01.04.2021. године, ценио је најбољи интерес мал.детета, као и чињеницу да између родитеља постоји сагласност и договор по наведеним питањима и нашао да је у најбољем интересу малолетне ВВ да буде поверена мајци на самостално вршење родитељског права, а да се лични односи између мал ВВ и оца одвијају према договору родитеља па је примењујући одредбе члана 6 став 1, 77 став 3 и 266 став 1 Породичног закона Републике Србије, а у вези одредби члана 2, 3 и 9 Конвенције о правима детета, донео одлуку као у ставу другом и трећем изреке. Одлучујући о висини доприноса које тужени треба да плаћа на име издржавања малолетне ВВ, првостепени суд је примењујући одредбе чл 6 став 1, чл 154 став 1, чл 160, 161, 162, 266 став 1 и чл 272 став 2 Породичног закона и одредби чл 2, 3 и 27 Конвенције о правима детета, првостепени суда је ценио узраст малолетног детета, њене потребе, које обухватају трошкове исхране, становања, хигијене, одеће, обуће, трошкова књига, школског

прибора, приватних часова које дете похађа – из енглеског језика, математике и других предмета, џепарца, излазака и рођендана, а такође имао је у виду и могућност оба родитеља да доприносе њеном издржавању, пре свега њихове године живота, здравствено стање, висину зараде и прихода коју остварују, могућност стицања додатне зараде, њихове расходе, степен образовања и околност да ли имају обавезу издржавања других лица. Узимајући у обзир да малолетна ВВ има 14 година, као и све напред наведене потребе за које је мајка појединачно определила износе који су потребни за задовољавање истих на месечном нивоу, те задовољење потреба детета за исхраном, становањем, хигијеном, суд је проценио месечне потребе малолетног детета на износ од 70.000,00 динара, са друге стране ценећи могућности туженог, суд је имао у виду имовинске прилике и материјалне могућности туженог, његове приходе и расходе, уз чињеницу да је стално запослен и да остварује зараду од 170.000,00 динара, поред тога прима и бонусе (2020. године 100.000,00 динара, 2021. године 90.000,00 динара), да је власник предузетничке радње ценећи годишњи приход, па је проценио да је тужени у могућности да доприноси издржавању мал. ВВ издвајањем месечно 25% од редовних месечних примања, налазећи да ће досуђени износ омогућити детету да прати стандард родитеља дужника издржавања, а уз допринос мајке као другог родитеља ће задовољити све основне месечне потребе мал. детета. Преко досуђеног износа од 25% од редовних месечних примања, првостепени суд је одбио тужбени захтев, а до траженог износа од 33%, налазећи да је превисоко опредељен, имајући у виду потребу мал. детета и могућности оба родитеља као дужника издржавања.

Оваква одлука првостепеног суда је по мишљењу Апелационог суда правилна и на закону заснована, док разлоге које је дао првостепени суд у свему прихвата и овај суд као другостепени.

Неосновано се жалбом тужиље указује да се образложење побијаног дела пресуде састоји од набрајања изведених доказа, изјава странака и цитираних одредаба Породичног закона. Првостепени суд је донео одлуку на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, на који начин је правилно утврдио чињенично стање на које је правилно примењено материјално право, подобно за доношење правилне и на закону засноване судске одлуке.

Одредбом члана 154. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“, број 18/2005) утврђено је право малолетног детета на издржавање од родитеља. Члан 160. истог Закона утврђује критеријуме за одређивање издржавања, при чему се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, водећи рачуна о минималној суми издржавања, а потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода, те других околности од значаја за одређивање издржавања, а могућности дужника зависе од његових прихода, могућности запослења и стицања зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе да издржава друга лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. У конкретном случају, првостепени суд је нашао да укупне потребе малолетне ВВ износе 70.000,00 динара месечно. Жалбом се неосновано истиче да нису правилно утврђене потребе мал. детета, имајући у виду да је првостепени суд приликом утврђивања потребе малолетног детета водио рачуна о томе да је мал. ВВ ученица првог разреда средње школе, њене потребе за исхраном, становањем, хигијеном,

одећом, обућом, трошковима књига, школског прибора, приватних часова, цепарца, излазака, рођендана, таксативно износима утврђене, очито је да су потребе правилно утврђене, а са друге стране потребе малолетног детета су утврђена на основу саслушања тужиље, осим комуналних трошкова, који су утврђени на основу рачуна, те су неосновани жалбени наводи да су достављени докази указивали на веће потребе од утврђених. Првостепени суд је, приликом утврђивања потреба малолетне детета, водио рачуна о имовинским приликама родитеља, те су потребе тужиље утврђене у далеко већем износу од минималне суме издржавања, а што је у складу са одредбом члана 162. став 3. Породичног закона. Приликом одређивања висине доприноса туженог у задовољавању тих потреба, првостепени суд је утврдио имовинске прилике оба родитеља, па је на основу тога одредио учешће туженог које зависи од његових прихода, пре свега по основу зараде и свих примања. Износом којим је тужени обавезан да плаћа по судској одлуци донетој у овом поступку процентуално, он ће у задовољавању потреба малолетног детета учествовати са 25% што представља износ од око 42.500,00 динара (што је више од половине утврђених потреба детета), па се у том случају не могу прихватити жалбени наводи да првостепени суд није имао у виду да су примања туженог већа у односу на примања тужиље. Такође, у обезбеђењу средстава потребних за издржавање детета родитељи су дужни да обострано учествују, при чему се родитељу који врши родитељско право над дететом у допринос свакако рачуна и свакодневно ангажовање на нези, чувању и васпитавању, што чини мајка детета. Тај родитељ је такође дужан да и материјално доприноси дечијем издржавању с обзиром на постојећу радну способност. Дакле, нема само тужени обавезу издржавања мал. детета, већ та обавеза једнако стоји и на страни тужиље, која јој је дужна удовољити, па и на терет обима задовољења сопствених потреба исто као и на страни другог родитеља као дужника издржавања. Чињеница да мајка мал. детета има знатно ниже приходе од оца, не води ослобођењу од законске обавезе издржавања мал. детета коју и она има, будући да је радно способан родитељ која има могућности да се радно ангажује на обезбеђењу новчаних средстава за издржавање мал. детета.

Жалбом се неосновано истиче да првостепени суд није правилно утврдио зараду туженог и да су његове могућности веће да доприноси издржавању, те да би се усвајањем 33 процента од редовних месечних прихода задовољио принцип из чл 162 став 3 Породичног закона, односно да би тим новчаним износом малолетно дете имало животни стандард као што је стандард оца детета као дужника издржавања. Међутим, животни стандард се мора процењивати са свих аспеката узимајући у обзир све околности конкретног случаја. У конкретном случају тужени нема непокретне имовине, живи у кући своје ванбрачне партнерке, заједно са њом сноси трошкове одржавања куће, трошкове исхране и свакодневног живота, горива и аутомобила, што су објективне околности које постоје на страни туженог као дужника издржавања. Нетачни су жалбени наводи да зарада туженог са бонусом и приходом од предузетничке радње досеже износ од 194.000,00 динара, будући да се не могу сабирати бонуси из две календарске године. Тачно је да је редовна зарада туженог 170.000,00 динара, која са бонусом и приходом од предузетничке радње износи око 186.250,00 динара. Међутим, ниво животног стандарда се процењује по одбитку основних потреба, односно трошкова становања, хране као и доприноса за издржавање. Кредите које је тужени подигао ради уређења, чињеница, куће која је власништво његове садашње партнерке, али са друге стране то је кућа у којој он живи и остварује заједницу живота, што не би могло водити закључку да он улаже у неку некретнину у

којој и сам не живи. Кредитно задужење туженог је околност која не утиче на висину издржавања, с обзиром да кредит није подигнут ради задовољања потреба детета, али је кредит подигнут ради уређења некретнине у којој тужени живи, односно ради задовољења основне потребе за становањем, што свакако не може бити од утицаја на процену повећања животног стандарда. Тачна је жалбена тврдња да тужени не сноси трошкове живота сам, већ заједно са садашњом партнерком. Међутим првостепени суд је ценио да је зарада његове партнерке 30.000,00 динара, па по одбитку реалних трошкова живота за обоје, и трошковима туженог које је првостепени суд утврдио, а према суми новца са којом се располаже, исто не би могло водити закључку да је тужени у могућности да у већој мери учествује у трошковима живота тужиле. Чињенице да тужени живи у кући од 200 м², а да поверилац издржавања живи у стану од 62 м² не би се могла ставити у компарацију приликом одређивања стандарда, имајући у виду локације на којој се налазе некретнине, као и чињеницу да тужени није власник наведене непокретности.

По мишљењу Апелационог суда, првостепени суд је супротно жалбеним наводима тужиле, правилно утврдио потребе малолетног детета, тако и могућности туженог, као дужника издржавања, а водећи се најбољим интересом малолетног детета, постарао се да ниво њеног животног стандарда одговара нивоу стандарда који ужива тужени као дужник издржавања, досуђујући 25% од редовних месечних примања (износ од око 42.500,00 динара месечно) .

Како је побијана пресуда заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању, на које су правилно примењене одредбе материјалног права, те како се ни осталим жалбеним наводима тужиле правилност и законитост побијане пресуде не доводи у сумњу, то је иста морала бити потврђена у ожалбеном делу.

Приликом доношења другостепене одлуке, Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али је нашао да се истима не доводе у сумњу законитост и правилност пресуде, и не могу водити другачијој одлуци у жалбеном поступку, па их није посебно образлагао у складу са овлашћењем из члана 396 став 2 ЗПП.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом члана 207 Породичног закона, имајући у виду да је, супротно жалбеним наводима, одлучивање у целокупном поступку по тужбеном захтеву у целости налагало примену начела правичности и одлуку по слободној оцени, садржано о овој законској одредби, како то правилно закључује и првостепени суд.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 390 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Председник већа-судија
Иван Негић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић